

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

ספרים

אגרות קודש ל

מאת הרבי מליובאוויטש
בהוצאת קה"ת

הכרך השלישים בסדרת איגרותיו של הרבי. בכרך הזה נכללו האיגרות משנת תשל"ה, ובהן התייחסויות רבות לאירועים הקשורים בארץ. 334 עמ'. טל' 03-9606018.

דרכי ההתקשרות

מאת אברהם-מרדכי בלינדר
בהוצאת המחבר

שלושה כרכים העוסקים בענייני ההתקשרות לצדיקים. החומר מלוטק מספרי החסידות, והוא מקיף קשת רחבה ביותר של נושאים: ראיית צדיקים, תורתם, תפילתם, חפציהם, קבריהם ועוד. 1524 עמ'. טל' 052-7637630.

אגדתא דבי רב

מאת האדמו"ר מגרידיץ
בהוצאת מכון למוד אגדה

הסיפורים שבתלמוד בשמו של רבה בר-בבאי חנה קשים להבנה במושגים אנושיים מקובלים. האדמו"ר מגרידיץ חיבר ספר שלם המבאר את המאמרים האלה, וכעת הוא יוצא לאור במהדורה חדשה ונאה. 231 עמ'. טל' 057-3153640.

חוק והשגחה

מאת הפרופ' בנימין פיין
בהוצאת מכון הר ברכה

חוקיות העולם, ההכרה האנושית והפילוסופיה של המדע - נבחנו באספקלריה יהודית אמונית של מדען מן השורה הראשונה בתחומו. 379 עמ'. טל' 09-9587186.

זמני השבוע

ניו יורק	טרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
4:34	5:06	5:33	4:48
5:38	6:11	6:28	5:47

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

לא לשנאת אחים

קואב לגלות שדווקא כאן, במדינת היהודים ובארץ-ישראל, מתפתחת תעשייה של הסתה כנגד יהודים יקרים, המוסרים את נפשם על יישוב הארץ

יודע שיש שם אלימות קשה ביותר נגד חיילי צה"ל. לא אחת החיילים נתונים בסכנת חיים של ממש. אבל על זה מדווחים בקול ענות חלושה. אין שום דמיון לדיווח הנסער והנרגש מהפגנה של כמה מתיישבים נגד פקחים שבאים למסור צווים להקפאת הבנייה.

עבריינים ומטורפים יש בכל קבוצה ובכל מגזר, אבל כאן התקשורת עטה על כל תופעה חריגה והופכת אותה לכותרות-ענק. פעמים רבות התקשורת מאמצת בלי בדיקה פרובוקציות של ערבים ומזדרזת להאשים את היהודים. המטרה היא לשוות להם תדמית של פורעי-חוק, אנשים אלימים ומסוכנים. מכאן קצרה הדרך להכשרת כל מעשה שמכוון נגדם.

נעבור גם את זה

העם היהודי מכיר היטב את שיטות התעמולה האלה. בדרכים כאלה פעלו שונאי-ישראל, כשרצו להסית את דעת-הקהל נגד היהודים. לפעמים העלילו עליהם עלילות-כזב, אבל בדרך-כלל הסתפקו בניפוח אירועים נקודתיים ובהפיכת מעשה של יחיד למאפיין של כלל הציבור. ההסתה הזאת תורגמה אחר-כך למעשים.

לכן קואב כל-כך לגלות שדווקא כאן, במדינת היהודים ובארץ-ישראל, מתפתחת תעשייה כזאת של הסתה ושל זריעת שנאה כנגד יהודים יקרים, המוסרים את נפשם על יישוב הארץ. הציבור הזה חי בתנאים ביטחוניים לא-פשוטים, מאבד חברים יקרים בפיגועי טרור, סובל קשיים שרוב תושבי הארץ אינם מכירים, ואחרי כל זאת סופג מטחי שנאה מאחיו, בני-עמו.

עלינו לדחות בשאט-נפש את מכוונת ההסתה הזאת. יש לתבוע מראשי הציבור להוקיעה בכל לשון ולהוציאה אל מחוץ לגבולות השיח הציבורי. מותר שיהיו חילוקי דעות, אבל את הוויכוח יש לנהל בהוגנות ובכבוד, ולא בדרכים נלחזות כאלה.

ולמתיישיבי יהודה ושומרון היקרים נאמר - עברנו את פרעה, נעבור גם את זה. חזקו ואמצו ויהי ה' עמכם.

ת חושת החמצה קשה מילאה את ליבנו למראה כותרות הענק ותגובות הזעזוע על מכתב הנאצה שנשלח לשר-הביטחון. פתאום הבנו באיזו טיפשות נהגה מערכת 'שיחת השבוע' כאשר כל השנים היינו משליכים מכתבים כאלה לאשפה. אילו רק היינו מוסרים אותם לעיתונות, היינו זוכים לפרסום עולמי, להצהרות אהדה והזדהות, ואולי אף להתגייסות כללית של השב"כ לאיתור משגרי האיומים.

סקר לא-מייצג שערכנו בקרב בעלי טורים, שדרני רדיו וממלאי תפקידים ציבוריים העלה שכמעט כולם זכו אף הם לקבל מכתבי נאצה ואיומים. גם הם לא הבינו איזה אוצר נפל לידם, ובדרך-כלל אפילו לא טרחו לקרוא את המכתבים האלה עד תום, אלא מיהרו להשליכם לסל האשפה. כמה חבל.

יש דיווח ויש דיווח

אפשר להבין את המאמץ של יועצי-התקשורת בלשכת שר-הביטחון להסיט את דעת הקהל לכיוונים אחרים, במקום לעסוק בביקורת המוטחת בו. זו דרך התמודדות מקובלת במצבים כאלה. אבל מדוע כלי-התקשורת משתפים פעולה עם תרגיל זול ושקוף כל-כך? וכי אין הם מבינים שהפיכת מכתב עלוב כזה לכותרת ראשית היא ניפוח דברים מעבר לכל פרופורציה? וכי במערכות התקשורת אין מתקבלים מכתבים כאלה כדבר שבשגרה?

התשובה קשה וכואבת אבל אין מנוס מלאומרה: יש ציבור בארץ שדמו הותר. מותר להכפישו, להסית נגדו, להציגו כדמות מפלצתית. כל תרגיל שלא היה עובר את הסף על ציבור אחר, כשר וראוי כשמדובר במתנחלים. התקשורת מתגייסת בחדווה לכל קמפיין שיכול להכתיים את שמש, ובכך להכשיר צעדים אכזריים וברוטליים נגדם.

בכל יום שישו אנו מדווחים על הפגנות אלימות של קבוצות שמאל נגד גדר ההפרדה. הדיווח נמסר במילים יבשות, בלי התלהמות, לצאת ידי חובת הדיווח בלבד. מי שמתעמק בדיווחים, ובפרט מי שמחובר גם לערוצי מידע אחרים,

יהודי אינו עבד לענייני העולם

מציאות אמיתית, אלא בפנימיות נפשו הוא היה גם אז בן-חורין והיה עבד של הקב"ה בלבד.

מצוות של ברית

גם מצוות ברית המילה נועדה לבטא את הקשר המוחלט של יהודי עם הקב"ה. הרמב"ם מסביר שאחד מטעמי המצווה הוא להחליש את התאוה הגשמית והקשר לחומריות העולם. המצווה הזאת מנתקת את היהודי משעבודו לענייני העולם ומקשרת אותו עם הקב"ה.

לכן שתי המצוות האלה נקראות 'ברית', שעניינה חיבור עמוק וקשר שלמעלה מטעם ודעת. על-ידי שתי המצוות האלה נוצרה ההבדלה של עם ישראל מענייני העולם ומשאר העמים, והובלט הצורך שיהודי יהיה קשור עם הקב"ה. לכן המצוות האלה ניתנו לבני-ישראל עוד בהיותם במצרים, כי אז היה צורך מיוחד להבליט את מעלתם של בני-ישראל – "כי לי בני-ישראל עבדים". בזכות שתי המצוות האלה הצליחו בני-ישראל להיגאל ממצרים ולצאת לקבלת התורה.

(תורת מנחם כרך יט, עמ' 83)

הסבר העניין: הטעם למצוות עבד עברי הוא משום שבני-ישראל הם עבדיו של הקב"ה ואינם יכולים להיות עבדים לאחרים – "עבדיי הם ולא עבדים לעבדים". לכן נצטוו בני-ישראל שלא להחזיק בעבד יותר משש שנים, כי דבר שמתקיים שבע שנים מקבל תוקף מיוחד, ואין לתת תוקף למצב שבו יהודי הוא עבד של בשר ודם.

למנוע תוקף

העובדה שמצב הנמשך שבע שנים יש לו תוקף מיוחד באה לידי ביטוי בדברי המשנה כי נהרות ה'מכזבים' אחת לשבע שנים פסולים לצרכים שבהם נדרשים "מים חיים". אמנם במשך שש שנים זורמים בהם מים, אך מאחר שאין הם זורמים ברציפות שבע שנים, הם נחשבים 'נהרות המכזבים', היינו מציאות שאינה אמיתית.

לכן ציוותה התורה למנוע מצב שבו יהודי הוא עבד במשך שבע שנים. בכך מגלים שגם בשש השנים שבהן היה היהודי עבד, זו לא הייתה

פרשתו מופיע הפסוק "וידבר ה' אל משה ואל אהרן, ויצוום אל בני ישראל". אומרים חז"ל: "על מה ציוום?" על פרשת שילוח עבדים". כלומר, עוד במצרים, קודם מתן התורה, נצטוו ישראל על מצוות שילוח עבד עברי לחופשי אחר שש שנים.

על מצוות שילוח העבדים הנביא ירמיה אומר: "אנוכי כרתי ברית את אבותיכם... מקץ שבע שנים תשלחו איש את אחיו העברי". על המצווה הזאת נכרתה אפוא ברית בין הקב"ה ובין עם ישראל. בכך המצווה הזאת דומה לברית המילה – שתייהן מוגדרות 'ברית' ושתייהן ניתנו קודם מתן התורה.

לא עבדים לעבדים

העובדה שהמצווה הזאת ניתנה במצרים, בזמן שבני-ישראל היו בעצמם עבדים ובוודאי לא החזיקו בעבדים, מוכיחה שהיא קשורה ליציאת מצרים. הקשר בין מצוות המילה לגאולה ממצרים ברור, שהרי בזכות המצווה הזאת נגאלו בני-ישראל ממצרים, אבל מה הקשר בין מצוות שילוח עבד עברי ליציאת מצרים?

מן המעיין גלות וגאולה | מאת הרב אליעזר ברוד

אמרת השבוע

תלוי בעיניים

רבי יצחק אייזיק מזידיצ'וב התפרסם בכל רחבי גליציה כצדיק בעל-מופת, הפועל ישועות למעלה מדרך הטבע. כתב של עיתון משכילי נודע בא לחצרו של האדמו"ר, ופרסם לאחר מכן כתבה ובה טען כי אין כאן שום אותות ומופתים אלא הצדיק משתמש בשיטות של היפנוזה וכדומה...

כשהגיעה הכתבה לידי של אחד מחסידיו הצדיק, אמר: "כאשר משה רבנו בא בשליחות ה' למצרים, נאמר: 'יעש האותות לעיני העם, ויאמן העם'; ואילו אצל פרעה נאמר כמה פעמים 'יחזק לב פרעה ולא שמע אליהם'. לכאורה הדבר תמוה - אותם אותות ומופתים, אלה מאמינים והוא אינו מאמין!?"

"אלא הדברים פשוטים", סיים החסיד, "הכול תלוי באילו עיניים רואים את האותות והמופתים - אם אלה עיניים של יהודי או עיניים של פרעה."

מתוך הצרה

הגאולה נמשכת ובאה מתוך הצרה, ככתוב (ישעיה נט, יט-כ) "כי יבוא כנהר צר... ובא לציון גואל". לכן בסדר תפילת שחרית אומרים "יענך ה' ביום צרה" ולאחר מכן "ובא לציון גואל".

(אור התורה)

כשיתעוררו הלבבות

הגאולה תבוא כשיתעוררו הלבבות ויאמרו: הטוב לכם כי תשבו בחוץ, גולים מעל שולחן אביכם, ומה הנאה אתם נהנים בחיי הנכר. ועל זה עתידים לתת את הדין כל אדוני הארץ, ומהם יבקש ה' את עלבון הבית העלוב.

(אור החיים)

גודל הרחמים

הנביא ישעיה אומר (נד, ז): "ברגע קטן עזבתיך וברחמים גדולים אקבצך". אם אנחנו סובלים כל-כך הרבה שנים מה"רגע קטן עזבתיך", מי יוכל לתאר את המעלה הנפלאה של ה"ברחמים גדולים אקבצך".

(אוצר פתגמי חב"ד)

מתרגלים לגלות

"והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים" (שמות ו, ו). 'סבלות' מלשון סבלנות. הגלות הגרועה מכול היא זו שבני-האדם חדלו מלחוש אותה, שהתרגלו לשעבודה. אמר הקב"ה: מכיוון שבני-ישראל כבר אינם מרגישים בגורלם המר, הסכנה גדולה היא, ואין לעבד עוד את הגאולה.

(רבי בונם מפשיסחה)

מרידה בעבדות

הצעד הראשון לחירות הוא המרידה בעבדות. לא תיתכן גאולה עד שאין מואסים תחילה בגלות. משה בישר לישראל שהקב"ה יוציא מקרבם את הסבלנות לשעבוד מצרים, שלא יוכלו לשאתה עוד. זה היסוד שעליו תצמח הגאולה.

(רבי מנחם-מענדל מקוצק)

מיאוס כסימן

כאשר יעמדו בני-ישראל בזמן הגאולה, תהיה התעוררות כזאת שלא יוכלו עוד לסבול כלל את הגלות. המיאוס הזה של הגלות הוא מסימני הגאולה.

(הרב יעקב-משה חרל"פ)

"כעת תוכל ללכת"

בשעת ערב מאוחרת בא החסיד ר' ישעיהו שיינברגר אל ביתו של האדמו"ר מקרסטיר, רבי ישעיה שטיינר, שכונה בפני כל רבי ישעיה'לה. זה היה יום ראשון בערב, והחסיד ביקש לקבל את ברכתו של רבו לפני שובו לביתו.

מכיוון שבא מאוחר, היה אחרון בתור. הוא נכנס לחדרו של הצדיק אחר חצות הלילה, ונתקבל באהבה ובחיבה, כפי שנהג האדמו"ר לקבל כל יהודי. רבי ישעיה'לה לחץ את ידו לברכת שלום, אך הוסיף להחזיק בה ולא הרפה ממנה. הוא הביט בו במבט דואג וחזר ואמר שוב ושוב: "יהיה בסדר", "שהיה בסדר". שפתיו מלמלו תפילה, והחסיד לא הבין על מה ולמה. השעות נקפו והוא הוסיף לעמוד כך ליד רבו, ידו אחוזה בידו. רק כשהאיר הבוקר כאילו התנער הצדיק משרעפיו, פניו האירו ובנימת הקלה אמר: "כעת אתה יכול ללכת..."

תשע נפשות גידלו ר' ישעיהו שיינברגר וזוגתו לאה בביתם בעיר אסטרוגוס העתיקה שבצפון הונגריה, המכונה 'הוויטקי' של הונגריה. ר' ישעיהו היה יהודי מלומד ויראש'שים וגם פיקח ורחב-אופקים. כך נתקבל למרצה בכיר בבית-הספר הממלכתי ההונגרי, וממשרה זו התפרנס בכבוד.

לאחר זמן פוטו ממשרתו ועבר למסחר עתיקות. הוא היה נודד בין כפריים עניים, קונה מהם בפרוטות חפצי עתיקות, ואותם היה מוכר בשונו לעיר.

במסעותיו נזמדו לו אל האדמו"ר מקרסטיר. בכל פעם שהיה באזור היה מבקר אצלו לפני שובו לביתו.

מעמסת ניהול הבית הייתה על כתפי אשתו. כדי לסייע לה, שכר ר' ישעיהו משרתת לא-יהודייה, זו התגוררה בביתם, וסייעה בטיפול בילדים ובניהול משק הבית. בכל יום ראשון הייתה הנערה פטורה מעבודתה, כמקובל.

במרוצת הזמן החלו ימי החופשה השבועיים להיות בעייתיים. הנערה הייתה יוצאת לבלות ושונה לשוכרה, חזרת הביתה בשעה מאוחרת, מצליחה אך בקושי לעמוד על שתי רגליה.

בעלת הבית חששה מהשפעתה השלילית של המשרתת על הבית, והחליטה להפסיק התנהגות זו. היא חיפשה דרך למנוע מהנערה לבלות עד מאוחר, והודיעה לה כי בחצות הלילה

תיסגר הדלת ואם תאחר לשוב תישאר בחוץ. היא גם איימה לכתוב להוריה ולספר להם על התנהגותה.

ביום ראשון שלאחר-כך חזרה הנערה להוללות ולשכרות ושבה הביתה מאוחר. היא קיוותה כי בעלת-הבית

תרחם עליה ותקום ממיטתה לפתוח לה את הדלת. דפיקותיה נשמעו היטב, אך בעלת-הבית החליטה ללמדה לקח ולא פתחה לה.

הנערה נבהלה ונתקפה פחד. היא חששה שגברתה תממש גם את האיום השני.

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

סימני הזיהוי

האם יש אפשרות שהמשיח יבוא ואנחנו נסתפק אם אמנם הוא הגואל? ברור שאם יבוא "עם ענני שמיא", היינו בהתגלות אלוקית גדולה ועצומה, לא יהיו שום שאלות ושום ספקות, אבל מה אם משיח צדקנו יבוא בבחינת "עני ורוכב על חמור", בתהליך (שנראה) טבעי, כיצד נדע לזהותו וללכת אחריו?

בני-ישראל במצרים עמדו במצב דומה. הופיע לפניהם יהודי וסיפר להם כי הקב"ה נגלה אליו והורה לו להוציא את העם ממצרים. חז"ל מספרים (פרקי דרבי אליעזר פרק מו): "כשבאו משה ואהרן אצל זקני ישראל ועשו אותות לעיניהם, הלכו זקני ישראל אצל זקנתן סרח בת אשר, ואמרו לה: בא איש ועשה אותות לעינינו כך וכך. אמרה להם: אין באותות הללו ממש. אמרו לה: והלא אמר לנו פקוד פקדתי אתכם. אמרה להם: הוא האיש שעתידי לגאול את ישראל ממצרים!".

נמצא שגם לאחר האותות עשה משה, עדיין לא היה הדבר ברור להם, והם הסתמכו על סרח בת אשר. אך כיצד נדע אנחנו? ובכן, לנו יש תורה, והתורה מגדירה את סימניו של הגואל האחרון. ביאת המשיח היא סוגיה הלכתית, כמו כל הלכה בתורה. מי שימלא אחר כל הסימנים שהתורה נותנת על המשיח – הוא האיש שלו אנו מצפים.

הלכה פסוקה

חשוב להבהיר כי ההתייחסות לסוגיית הגאולה חייבת להיות באותן אמות-מידה הנקוטות בידנו בכל שאלה הלכתית. אין פוסקים הלכה על סמך מדרשים וכדומה, שכן אין הכרח שדברים הנאמרים במדרשי חז"ל הם כפשוטם. אמנם במדרשים טמונים רוב סודות התורה, אבל הדברים יכולים להיאמר בצורת משל או דרש ורמז, וקשה מאוד לתרגם מדרש למציאות מוחשית. פסיקת הלכה נעשית מתוך ספרי ההלכה, שלאורם בית-ישראל הולך.

הסמכות ההלכתית הברורה בעניין הגאולה היא הרמב"ם, שמגדיר את הדברים בהלכות ברורות ופסוקות. אחד מכללי הפסיקה קובע שאם 'נושאי כליו' של הרמב"ם לא חלקו עליו – זו הוכחה שהם מסכימים לדבריו וההלכה כמותו. בעניין הגאולה אין שום פוסק החולק על הרמב"ם, ומכאן שדבריו הם הלכה פסוקה, ברורה ומחייבת.

'סרח בת אשר' שלנו

שני פרקים הרמב"ם מועיד לסוגיה זו, בסוף הלכות מלכים. בפרק יא הוא עוסק בתפקידו של המשיח, בפעולותיו ובסדר התגלותו. בפרק יב הוא דן במה שיקרה בימות המשיח. בתוך הדברים האחרונים הללו הרמב"ם כולל את מלחמת גוג ומגוג, ביאת אליהו וכו', ועל כל אלה הוא אומר: "לא ידע אדם איך יהיו עד שיהיו", שכן איננו יודעים בדיוק באיזו דרך יתקיימו הדברים הללו. לעומת זה, שלבי התגלותו של המשיח (המפורטים בפרק יא) ברורים וחד-משמעיים, שכן הם מנוסחים כפסק-הלכה ללא עוררין.

בראש ובראשונה הרמב"ם קובע שהמשיח אינו נבחן ביכולתו לחולל אותות ומופתים: "אל יעלה על דעתך שהמלך המשיח צריך לעשות אותות ומופתים ומחדש דברים בעולם או מחיה מתים וכיוצא בדברים אלו". בהחלט ייתכן שבואו יהיה כרוך בניסים ובנפלאות, אבל אין זה הכרח בכך, וודאי שלא בזה הוא נבחן. מבחנו האמיתי הוא בהיותו "מלך מבית דוד, הוגה בתורה ועוסק במצוות כדוד אביו", המבצע פעולות ברורות ומגודרות בעם-ישראל ומול אומות-העולם.

חשוב לציין, כי אילו הייתה מופנית תשומת-לב רבה יותר להלכות האלה של הרמב"ם, היו נמנעות מעם-ישראל הרבה אכזבות של משיח-שקר. הללו נבנו באזור הדמדומים שבין שברי מדרשים, מראה עיניים של מופתים ודמיונות-שווא, אך איש מהם לא היה עובר את מבחן ההלכה שהרמב"ם קובע. וגם כשמשיח צדקנו יבוא במהרה בימינו הוא ייבחן על-פי ההלכות הפסוקות והברורות הללו. הרמב"ם – הוא ה'סרח בת אשר' שלנו.

היא הלכה לעבר נהר הדנובה וברגע של ייאוש הטילה את עצמה אל המים. בדרך פלא נעשו המכפלות שבשמלתה כמצוף ומנעו ממנה לטבוע. כמה שעות צפה על המים, מטושטשת ומעורפלת. כשהאיר השחר עבר במקום חייל הונגרי והוא הבחין בה והצליח למשותה מן המים.

סיפור טביעת הנערה והצלתה בידי החייל התפרסם במהירות. מכיוון שנסבות המקרה לא היו ידועות, ובשל היחסים הרעועים בין היהודים לגויים, שימש הדבר עילה לכנסייה ולראשי הכמורה להשחית את חרצובות לשונם נגד היהודים. בין הגויים נפוצה גרסה כי יהודים התכוונו להטביע את הנערה במי הנהר ולהעלים את גופתה. הדבר היה עלול לגרום לפוגרומים נגד היהודים.

ר' ישעיהו לא ידע מאומה על כל הנעשה והגיע שמח וטוב-לב לביתו. כאן נכונה לו הפתעה. המון רב התקהל ליד הבית. האווירה הקשה הורגשה היטב באוויר. אך בקושי הצליח לפלס לו דרך ולהיכנס פנימה.

בדמעות סיפרה לו אשתו את אשר התרחש. לא עבר זמן רב ושוטרים באו אל הבית ולקחו את ר' ישעיהו עמם לחקירה.

באומץ ובשפה ברורה הצליח ר' ישעיהו, ששמו הטוב עדיין הלך לפניו, להוכיח את חפותו. הללו נראו מאוכזבים במיוחד כשנקראה הנערה לתת עדות, ובמו פיה סתרה את כל השמועות. היא הודתה כי הסיבה להימצאותה מחוץ לבית הייתה הפרת ההסכם עם בעלת-הבית, והיא, ברצונה שלה, החליטה להטיל את עצמה אל הנהר.

הרוחות בעיר נרגעו. ר' ישעיהו חזר לביתו וליבו מלא שבח והודיה לה'. בעודו משחזר באוזני אשתו וילדיו את מסעותיו, נזכר במה שאירע לו אצל הצדיק בלילה שעבר. פתאום נעשה בשרו חידודין-חידודין. הוא הבין פתאום את משמעות מילותיו הקדושות.

חישוב מהיר העלה כי באותן שעות שבהן אחז הצדיק בידו הייתה הנערה בנהר בסכנת חיים, ונראה שהצדיק דאג מהסכנה העלולה לצמוח מכך למשפחתו של ר' ישעיהו וליהודים כולם. רק לפנות בוקר, כאשר נמשתה הנערה מן המים, הוסר חששו של הצדיק, ואז היה יכול לשלוח את החסיד לדרכו לשלום.

(על-פי עדותו של ר' אברהם שיינברגר, בנו של ר' ישעיהו. נכתב בידי נכדתו הרבינית רחל רוט ונכדו הרופא יוסף פלישמן. להגל יום-השנה לפטירתם של ר' ישעיהו שיינברגר וזוגתו לאה, בד' ובה' בשבט)

מאה שנה ל'מלך האדמו"רים'

"פתחתי במחקר מקיף. עברתי על עשרות ספרים ונברתי בספריות ובעיתונים יהודיים ישנים".

כתבה בעיתון ישן

המאמץ השתלם. "ישבתי בספרייה הלאומית בירושלים וחיפשתי במיקרופילמים של עיתונים ישנים", הוא מספר. "פתאום צדה את עיניי כתבה נרחבת על ההלוויה של האדמו"ר. היו שם תיאורים מפורטים של היום האחרון לחייו, מי הגיע לבקרו, הפטירה, דחיית ההלוויה משום שחשבו כי האבני נזר' גייע, ועוד פרטים. היה שם מידע רב שלא היה ידוע לחסידים".

במאמצי האיסוף הגיע אל גין של ראש חסידי אלכסנדר בפולין, ר' שמחה אוברבוים. אותו גין אינו אדם דתי, אך שמח לשתף את מקובר במה שברשותו. "הייתה אצלו תמונה של אותו סבא, בערוב ימיו, כשהיה בגטו. הוא הראה לנו גם ספר-תורה של סבו, ששרד מאימי השואה. מקובל במשפחתו כי נמסר לסבו מאת ה'שמח ישראל', זה היה מרגש מאוד", מספר מקובר.

הברכה חופפת עליו

הוא עבד בקדחתנות, ואביו, הרב מנחם-אבינועם מקובר, עורך הביטאון התורני של אלכסנדר, ערך את הספר. בערב ר"ה תשס"ה זכו האב ובנו למסור את שני הכרכים המהודרים לאדמו"ר. זה היה כחצי שנה לפני הסתלקותו, והאדמו"ר נהנה מאוד מהתוצאה (להשגת הספר טל' 057-3184423).

ב

דיוק לפני מאה שנה, בערב ראש-חודש שבט תר"ע, איבדה יהדות פולין את כתר האדמו"ר בעל 'שמח ישראל' מאלכסנדר, שבעל 'אבני נזר' כינה אותו 'מלך האדמו"רים' - עלה לשמי מרום. הוא הובא למנוחתו בהלוויה ענקית, שבה השתתפו ארבעים אלף יהודים, ונטמן בחלקת אדמו"רי אלכסנדר בבית-העלמין שבעיר. חסידות אלכסנדר הייתה בימיו אחת החסידויות הגדולות ביותר בפולין. לדעת חוקרים, כחמישים אלף חסידים נמנו עמה. המונים נהרו לאלכסנדר, לראותו בעבודתו ולקבל את ברכתו. ספרו על התורה נדפס ברבבות עותקים, והוא נלמד בחצרות חסידיות רבות.

הוראה מגובה

לפני כחמש שנים הופיע ספר תולדותיו, בשני כרכים, משופעים תצלומים ומסמכים. על עבודת ליקוט החומר לספר עמל ר' יהודה-משה מקובר, תושב מודיעין-עילית. העבודה על הספר 'הונחתה' עליו בהוראה מהאדמו"ר הקודם מאלכסנדר. "זה היה בשנת תשס"ג, אחרי שזכיתי להוציא ספר על האדמו"ר השישי לחסידות אלכסנדר", הוא מספר. "כשמסרתי את הספר לרבי, הביע את גודל קורת-רוחו, ופתאום אמר: אתה חייב לכתוב ספר על ה'שמח ישראל'".

בסיס לעבודתו שימש לו ספר שיצא בפולין בדפים משופלים. "בספר הזה מסופרים מופתים שעשה, קצת מתולדותיו, אבל עדיין חסר הרבה, וגם השפה שבה נכתב אינה מובנת כיום לציבור", הוא אומר.

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

פיצוחים בשבת

שאלה: מדוע יש הנוהגים להימנע מאכילת פיצוחים בשבת?

תשובה: ההימנעות מלאכול פיצוחים היא משום שאכילתם עלולה להכשיל את האדם באיסורי 'בורר' ו'מוקצה' בשבת.

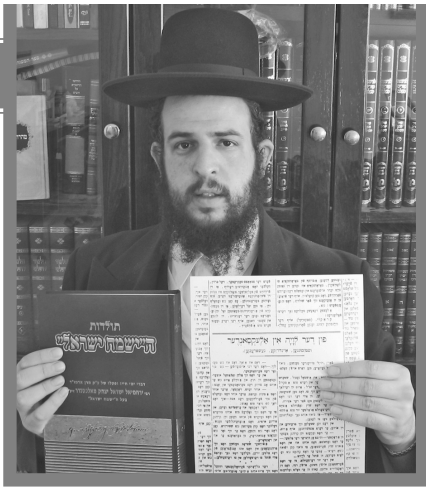
מן הדין מותר לברור ביד בשבת פרי מתוך קליפתו, כדי לאכול מיד, אבל עלולים לקרות בזה מכשולים: (א) אם נשארה קליפה אחת בתוך גרעינים קלופים, הרי מי שבורר אותה משם מתחייב בקרבן חטאת (אם עשה זאת בשוגג), משום מלאכת 'בורר' בשבת, שהרי ברר 'פסולת מתוך אוכל'. (ב) גם אם הקליפות מונחות בנפרד אסור לטלטל אותן (ואף לגעת בהן), משום מוקצה, מכיוון שאינן ראויות לאכילה כלל.

אדמו"ר הזקן, בסידורו, הורה שעדיף להימנע לגמרי

מאכילת אגוזים ושקדים בשבת (אבל לא ביום-טוב) משום ש"קשה להיזהר בכל זה". מותר לאכול רק פיצוחים שקולפו לגמרי מלפני השבת, וכך נוהגים גם ב'בוטנים'. שאר הפוסקים לא הורו להימנע בגלל זה מאכילת פיצוחים לגמרי בשבת, אלא להיזהר שלא להיכשל באיסורים הנ"ל.

אגב, בדין מוקצה יש הסתייגות אחת (הנכונה גם לדעת אדמו"ר הזקן): אם הצטברו הרבה קליפות על השולחן וכדומה והדבר נעשה מאוס בעיני האדם, מותר לו לטלטלן ולפנותן לאשפה כרגיל, כדין 'גרף של רעיל'.

מקורות: שו"ע, סימנים: ש"ט ס"א ד. שם סכ"ז ומשנ"ב ס"ק קטו. שו"ע אדמו"ר הזקן, סימנים: ש"ח ס"ח, ס"ד וסעף סו. ש"ט ס"א ג וס"ט. שלו ס"ב, ובסידורו, 'הלכתא רבתא לשבתא' (בסידורים החדשים עמ' 434, בשו"ע אה"ז ח"ב במהדורה החדשה עמ' לתקן) ד"ה טוב למונע. 'שבת כהלכה' ח"ב, פ"ג ס"ג יד. שמירת שבת כהלכתא ח"א פרק ג ס"ט לח ופכ"ב ס"ב. ילקוט יוסף הל' שבת, בראש סי' שח, כללים במוקצה ס"ד, ס"ט, וסי' ש"ט סעיפים יד, נט.

מקובר, גזיר העיתון והספר. "מידע חדש שלא היה ידוע"

בספר מובא ציטוט מאיגרת מעניינת של אדמו"ר הרי"צ מליובאוויטש, שכתב בשנת תש"א לר' ירמיה וייץ מווישניגטון: "מי שהיה אצל צדיק הדור באיזה זמן שהוא והאציל לו את ברכתו, הנה אור הקדושה חופף על ראש המתברך, ומברכתו יבורכו זרעו וזרע זרעו והולכים בעקבותיו... כאשר כבודו זכה להתברך מאת הוד כ"ק הרב הצדיק בעל 'שמח ישראל'... הנה ודאי אשר ברכתו הקדושה חופפת עליו, וה' יתברך יקיים את דבר הברכות בגשמיות וברוחניות".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

שולחן שבת

לכל התורה בכרך אחד

שלוש שיחות לכל פרשה, מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

להזמנות: טל' 1-718-6041020